

Kryteria oceniania

w zakresie 1 klasy gimnazjum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Jezus uczy i zbawia” z serii „W drodze do Emaus”

podręcznik nr AZ-31-01/10-KR-2/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Ocena celująca 98-100 % spełnionych wymagań na ocenę bardzo dobrą, wykonaniu po jednej prezentacji multimedialnej do działu.

Rozdział 1

BÓG NA LUDZKICH DROGACH

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- definiuje pojęcie <i>homo viator</i>;- wie, że najważniejszym pragnieniem człowieka jest wiedzieć, kim jest, po co żyje i dokąd zmierza;- charakteryzuje pojęcie szczęścia w rozumieniu Ewangelii;- wie, że Biblia jest dla chrześcijan księgą świętą;- wie, gdzie i kiedy spotykamy się z Biblią;- wie w jaki sposób traktować tę Księgę;- wymienia najbardziej znane przekłady Pisma Świętego na język polski;- uzasadnia, że słowo Boże jest drogowskazem w życiu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- wyjaśnia potrzebę autorytetu w osiągnięciu dojrzałości;- uzasadnia, że sensu życia nie może ograniczać do doczesności;- rozróżnia szczęście naturalne i szczęście zaproponowane przez Jezusa;- interpretuje biblijne znaczenie pojęć „Alfa i Omega”;- definiuje pojęcie „natchnienia Bożego”;- interpretuje sentencję świętego Hieronima: „Niezajomość Pisma Świętego jest	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- interpretuje biblijne opowiadanie z Emaus (Łk 24, 13-35) w kontekście rozpoczynania nowego etapu życia;- wyjaśnia, na czym polega według Pana Jezusa sens ludzkiego życia;- wie jaką receptę na szczęście proponują człowiekowi filozofowie;- wyjaśnić, na jakiego rodzaju pytania człowiek może znaleźć odpowiedź w Biblii;- uzasadnia, że Biblia jest księgą świętą;	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- uzasadnia, że słowo Boże jest „przewodnikiem” w procesie dorastania;- wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin zaprasza Pana Jezusa do swojego życia;- uzasadnia, że prawdziwie szczęśliwym można być tylko z Jezusem;- uzasadnia, że objawiony w Biblii sens ludzkiego życia jest ściśle związany z osobą Jezusa Chrystusa;- rozróżnia treść Biblii i formę jej przekazu;- uzasadnia dlaczego Biblii nie można wyjaśniać „literalnie”;- uzasadnia, dlaczego

ludzi.	nieznajomością Chrystusa?"; - wyjaśnia znaczenie słowa Bożego w osiągnięciu dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej.	- wyjaśnia, dlaczego wierzący powinien czytać Pismo Święte; - ilustruje przykładami z życia św. Stanisława Kostki twierdzenie, że słowo Boże przemienia ludzkie myślenie i działanie.	Kościół troszczy się o rozpowszechnianie Biblii; - uzasadnia jak rozumienie Pisma Świętego może służyć w rozwiązywaniu konfliktów gimnazjalisty z rodzicami.
--------	---	--	---

Rozdział 2 SŁOWO BOGA DO CZŁOWIEKA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi interpretować ilustracje z podręcznika dotyczące wszechświata; - wie, że człowiek na różne sposoby formułuje swoje wyobrażenie o pochodzeniu świata; - uzasadnia cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata; - wie, że mityczne przekazy o pochodzeniu człowieka wyjaśniają, że jest on ze swej natury zły; - wyjaśnia istotę grzechu pierworodnego; - wie, że utracone na skutek grzechu szczęście Pan Bóg przywrócił ludziom w przymierzu zawartym przez Jezusa Chrystusa na krzyżu; - wie czym jest wolność i po co jest potrzebna człowiekowi; - wie, że Pan Bóg nie pozostawia człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę Jezusa Chrystusa w Bożym dziele stworzenia; - potrafi odnaleźć wspólną myśl dotyczącą początków świata łączącą teksty różnych gatunków literackich; - wyjaśnia, dlaczego Boga Stwórcę możemy nazwać „artystą”; - wyjaśnia, co znaczy, że człowiek został stworzony na Boży obraz i podobieństwo; - wymienia skutki grzechu pierworodnego; - uzasadnia, że grzech ma nie tylko charakter indywidualny, ale i społeczny; - wymienia skutki odwrócenia się człowieka od Boga; - wyjaśnia, dlaczego tekst Rdz 3, 15 nazywany jest przez chrześcijan 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst biblijny Kol 1, 13-20; - uzasadnia, że jednostronne teorie nie zaspokajają potrzeby człowieka dotyczącej poznania początków świata; - interpretuje biblijne opowiadanie o stworzeniu świata; - wyjaśnia różnicę w postrzeganiu człowieka przez mity i opowiadania biblijne; - wyjaśnia znaczenie chrztu dla człowieka dotkniętego grzechem pierworodnym; - wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg zawierał z ludźmi przymierza; - uzasadnia potrzebę respektowania Bożego daru wolności; - interpretuje symbole występujące w protoewangelii; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia pierwszeństwo Jezusa w stosunku do świata; - wyjaśnia znaczenie teologii dla poszukiwań odpowiedzi na pytania o początek świata; - opisuje jak wygląda analiza tekstu literackiego; - interpretuje biblijne obrazy stworzenia człowieka; - interpretuje biblijne obrazy wyjaśniające istotę grzechu pierworodnego; - ilustruje społeczny charakter grzechu, korzystając z przesłania opowiadań biblijnych; - wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg nie ustrzegł człowieka przed grzechem; - interpretuje treść protoewangelii w kontekście życia gimnazjalisty;

<p>w sytuacji grzechu;</p> <p>- wymienia sposoby ponoszenia odpowiedzialności za świat wynikające z wiary w Boga Stwórcę;</p> <p>- wie, że Adwent uświadamia ludziom prawdę, że życie jest czuwaniem, oczekiwaniem na powtórne przyjście na ziemię Pana Jezusa.</p>	<p>protoewangelią;</p> <p>- uzasadnia słusność działań ekologicznych;</p> <p>- wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy stworzeniem, grzechem pierwszych ludzi, protoewangelią i Adwentem.</p>	<p>- wyjaśnia, że życie moralne jest wyrazem odpowiedzialności za świat stworzony przez Boga;</p> <p>- na podstawie tekstu przemówienia Jana Pawła II na Jasnej Górze 14.08.1991 r. wyjaśnia, co to znaczy „czuwać” w jego codziennym życiu.</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie życia religijnego dla rozwoju poczucia odpowiedzialności za świat;</p> <p>- interpretuje opowiadania biblijne z Księgi Rodzaju w kontekście przyjścia na ziemię Jezusa Chrystusa.</p>
---	--	--	---

Rozdział 3

SŁOWO BOGA PROWADZI DO CZŁOWIEKA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <p>- wymienia, za co człowiek powinien dziękować Panu Bogu;</p> <p>- wie, że potomków Abrahama nazywamy patriarchami;</p> <p>- wyjaśnia, że Pan Bóg działa w historii przez ludzi;</p> <p>- wymienia osoby, przez które Pan Bóg działał w czasach sędziów i królów dla dobra Izraela;</p> <p>- wyjaśnia religijne znaczenie pojęcia „prorok”;</p> <p>- wie, że postawa męczenników machabejskich świadczy o wierze w jedynego Boga, którego uznają za swego opiekuna i jedynego sędziego ludzkich grzechów;</p> <p>- wie, że Pan Bóg przez wydarzenia Starego Testamentu, poczynając od</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia, co to znaczy, że wydarzenie Jezusa zmieniło dzieje świata i człowieka;</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego święty Mateusz rozpoczyna rodowód Pana Jezusa od Abrahama;</p> <p>- charakteryzuje sposoby działania Pana Boga w historii ludzi;</p> <p>- interpretuje wyrażenie: „Jezus – Syn Dawida”;</p> <p>- wymienia, do czego wzywa Pan Bóg za pośrednictwem proroków;</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego opowiadanie o męczeństwie Machabeuszów wypełnione jest nadzieją;</p> <p>- uzasadnia, że wiara jest warunkiem udziału człowieka w mesjańskiej obietnicy Boga.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- wyjaśnia, co to znaczy, że Pan Bóg ma plan zbawienia dla każdego człowieka;</p> <p>- opowiada wydarzenia z życia patriarchów świadczące o wierze i zaufaniu Panu Bogu;</p> <p>- wyjaśnia dlaczego synonimem „nawrócenia” jest „wyzwolenie”?</p> <p>- uzasadnia, że Boże obietnice ostatecznie spełnią się przy powtórny przyjsciu Mesjasza;</p> <p>- wyjaśnia na czym może polegać bałwochwalstwo dzisiaj oraz jak Pan Bóg pomaga ludziom ustrzec się przed nim;</p> <p>- uzasadnia, że Pan Bóg nie skazuje ludzi na śmierć męczeńską, ale domaga się od nich wierności;</p> <p>- interpretuje tekst Mt 11, 11.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- analizuje tekst Ef 1, 3-14;</p> <p>- wymienia znaki wskazujące na obecność i działanie Pana Boga w historii ludzkości;</p> <p>- uzasadnia zbawczy wymiar działania Pana Boga w historii ludzi;</p> <p>- wyjaśnia znaczenie „czasów królewskich” Izraela dla chrześcijan;</p> <p>- uzasadnia udział ochrzczonych w misji prorockiej;</p> <p>- wyjaśnia, z czego wynika obowiązek dochowania wierności Panu Bogu;</p> <p>- wyjaśnia różnice w wypowiedziach proroków i Jana Chrzciciela.</p>

Abrahama, składał ludziom obietnice i przygotowywał ich na przyjęcie Mesjasza.			
--	--	--	--

Rozdział 4 SŁOWO STAŁO SIĘ CIAŁEM

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Jezus przyszedł do ludzi w konkretnym momencie dziejów; - wie, że wraz z narodzinami Jezusa Chrystusa nastąpiło spełnienie się Bożej obietnicy zbawienia; - wyjaśnia, że do zrozumienia tajemnicy Jezusa konieczna jest wiara; - na podstawie tekstów biblijnych J 1, 26-34 i Mk 1, 4-11 wie jaką wspólną prawdę przekazują oba biblijne opowiadania; - definiuje pojęcia „pokusa”; - wie, że posłannictwo Jezusa nie polega na rozwiązywaniu za ludzi codziennych problemów; - wie, że Jezus zaprasza ludzi do udziału w Jego mesjańskim posłannictwie; - wie, że Jezus przez swoje słowa i czyny obwieszcza ludziom nastanie czasów mesjańskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że przyjście na świat Jezusa jest najpełniejszym sposobem objawienia się ludziom Pana Boga; - wyjaśnia, że Ewangelisci na cztery różne sposoby przedstawili jedną prawdę o zbawieniu; - uzasadnia, że Jezus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem; - charakteryzuje posłannictwo Jezusa; - uzasadnia zagrożenia wynikające z ulegania pokusom; - uzasadnia, że jedyną drogą przyjęcia posłannictwa Mesjasza jest wiara; - interpretuje słowa Jezusa: „pójdźcie za Mną, a sprawię, że staniecie się rybakami ludzi”; - wyjaśnia, że czyny i słowa Jezusa można zrozumieć tylko dzięki wierze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że sakramenty Kościoła są znakiem spotkania się człowieka z Bogiem; - wyjaśnia różnice pomiędzy pojęciami: „Ewangelia” i „Ewangelie”; - interpretuje wydarzenia z dzieciństwa Jezusa, w których tylko dzięki wierze można rozpoznać w Jezusie prawdziwego Boga i prawdziwego człowieka; - wyjaśnia, w jaki sposób zostało potwierdzone mesjańskie posłannictwo Jezusa; - wyjaśnia przyczyny przyjęcia bądź odrzucenia posłannictwa Mesjasza; - wyjaśnia, dlaczego posłuszeństwo i wierność Bogu są wyrazem wolności człowieka; - uzasadnia potrzebę powołania do szczególnej służby Jezusowi w Kościele; - wyjaśnia związek wiary i przyniesionego ludziom przez Jezusa królestwa Bożego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia teologiczne występujące w tekście Hbr 1, 1-4; - wymienia etapy formowania się Ewangelii; - wymienia pozachrześcijańskie źródła potwierdzające historyczność Jezusa; - interpretuje zbawcze posłannictwo Jezusa w kontekście przyjmowanych sakramentów świętych; - interpretuje pokusy z biblijnego opowiadania o kuszeniu Jezusa; - wyjaśnia związki pomiędzy realizacją życiowego powołania a uczestnictwem w posłannictwie Jezusa; uzasadnia potrzebę wiary w życiu człowieka.

--	--	--	--

Rozdział 5 WYPEŁNIENIE ZBAWCZYCH OBIETNIC

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Święty Paweł chcąc podkreślić wielkość zbawczego dzieła Jezusa Chrystusa, posłużył się formą hymnu (Flp 2, 6-11) ; - wie, że Mojżesz i Eliasz reprezentują obietnice Boga wypełnione przez Jezusa; - wymienia powody, dla których Jezus przyjął cierpienie i śmierć; - wyjaśnia związek pomiędzy historycznym wjazdem Jezusa do Jerozolimy i obchodami Niedzieli Palmowej; - opowiada najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa (czas Wielkiego Tygodnia); - wie, co znaczy obrzęd posypania głów popiołem; - wie czym są rekolekcje; - wie, że wydarzenia męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Kościół świętuje co roku; - wie, co wyrażają symbole – cisza i organy, dzwonki; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie Flp 2, 6-11 charakteryzuje Jezusową drogę do zwycięstwa; - wyjaśnia związek słów Boga wypowiedzianych przy chrzcie Jezusa w Jordanie oraz przy Jego przemienieniu na górze; - uzasadnia, że męka i śmierć Jezusa na krzyżu są drogą do ostatecznego zwycięstwa nad złem; - uzasadnić konieczność wiary w odkrywaniu tajemnicy Mesjasza; - wyjaśnia, dlaczego wydarzenia od wjazdu Jezusa do Jerozolimy po Zmartwychwstanie nazywane wydarzeniami Wielkiego Tygodnia; - definiuje pojęcia: modlitwa, post, jałmużna; - interpretuje Jezusowe zaproszenie: „Zacheuszu, zejdź prędko, albowiem dziś muszę się zatrzymać w twoim domu” (Łk 19,5); - wyjaśnia dlaczego ludzie świętują; - wymienia (2-3) świadectwa potwierdzające zmartwychwstanie Jezusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego św. Paweł nazywa Jezusa PANEM ; - interpretuje znaczenie przemienienia Jezusa na górze; - uzasadnia sensowność Jezusowej męki i śmierci krzyżowej; - charakteryzuje istotę zwycięstwa Jezusa; - interpretuje symbolikę palmy w perspektywie wiary w Jezusa zmartwychwstałego; - uzasadnia potrzebę praktykowania czynów pokutnych; - uzasadnia sensowność udziału w rekolekcjach; - uzasadnia konieczność uczestniczenia w obchodach liturgii Triduum Paschalnego; - wyjaśnia, że zmartwychwstanie Jezusa stanowi fundament wiary w zmartwychwstanie człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego św. Paweł charakteryzuje zwycięstwo Jezusa, posługując się przeciwieństwami; - wyjaśnia związek przemienienia Jezusa i Jego zmartwychwstania; - opisuje jakie zadania wynikają dla gimnazjalisty z odkrycia sensu męki i śmierci Jezusa; - opisuje do odnoszenia jakiego zwycięstwa zobowiązuje nas wiara w Jezusa Zmartwychwstałego; - uzasadnia potrzebę wiary w rozumieniu zwycięstwa Jezusa; - wyjaśnia związek czynów pokutnych z okresem liturgicznym Wielkiego Postu; - wyjaśnia znaczenie rekolekcji dla rozwoju osoby; - interpretuje związek wydarzeń z życia Jezusa i charakterystycznych akcentów występujących w liturgii Triduum Paschalnego; - interpretuje biblijne opowiadania o zmartwychwstaniu Jezusa.

Rozdział 6

SŁOWO BOŻE ROZPRZESTRZENIA SIĘ

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Pan Jezus troszczy się o wszystkich ludzi; - wie, że Zesłanie Ducha Świętego rozpoczyna działalność Kościoła; - wyjaśnia, czemu służą relacje Maryi z Bogiem i ludźmi; - na podstawie tekstu Dz 2,42-47 wymienia charakterystyczne elementy kształtujące wspólnotę Kościoła; - wie, że prześladowania chrześcijan są wyrazem przeciwstawiania się ludzi planom Bożym – próbą oddzielenia człowieka od Boga; - wie, że do pierwszych nieporozumień wśród chrześcijan dochodziło już w czasach apostołskich; - wie, że średniowiecze jest przykładem ścisłego związku chrześcijaństwa i kultury; - wie, że Kościół w Polsce w okresie średniowiecza odczytywał posłannictwo Jezusa poprzez działalność władców, królów, świętych, ludzi nauki i sztuki; - wie, że ludzie przez wieki w różny sposób zmagali się z odczytaniem posłannictwa Jezusa i jego realizacją w życiu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia, co powinno wyróżniać życie uczniów Jezusa; - wyjaśnia znaczenie Kościoła dla ludzi; - wyjaśnia, dlaczego święto Maryi Matki Kościoła obchodzimy w poniedziałek po niedzieli Zesłania Ducha Świętego; - uzasadnia konieczność Eucharystii dla budowania wspólnoty Kościoła; - wyjaśnia specyfikę męczeństwa; - wymienia źródła rozłamów w Kościele; - wymieni kilka postaci średniowiecza, które można nazwać inspiratorami odczytywania posłannictwa Jezusa; - wymienia kilka postaci polskiego średniowiecza, które można nazwać inspiratorami odczytywania posłannictwa Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego do osiągnięcia ostatecznego celu człowieka konieczne jest przyjęcie Jezusowego posłannictwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego jest możliwe życie według zasad podanych przez Jezusa; - interpretuje symbole Ducha Świętego występujące w księgach Nowego Testamentu; - wymienia przykłady wezwań z Litanii loretańskiej ilustrujące relacje Maryi z Bogiem i ludźmi; - opisuje związek uczestnictwa w Eucharystii z pełnieniem czynów miłości; - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy pojęciami: męczeństwo, prześladowanie, świadectwo; - uzasadnia, że osobiste niesnaski między chrześcijanami nie dotyczą samych zainteresowanych; - uzasadnia na przykładzie średniowiecznej działalności reformatorów troskę Kościoła o rozwój duchowy i materialny człowieka; - uzasadnia na przykładzie średniowiecznej działalności Polaków troskę Kościoła o rozwój duchowy i materialny człowieka; - uzasadnia, że niestosowanie Bożych zasad prowadzi ludzi do rozłamu i krzywdy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia aktualność Jezusowych zasad życia; - uzasadnia różnicę między Kościołem a innymi wspólnotami i instytucjami; - uzasadnia, że Maryję możemy nazywać Matką Kościoła; - wskazuje postaci z historii, które żyły zgodnie z zasadami wspólnoty Kościoła; - uzasadnia konieczność stawania w obronie wiary; - wyjaśnia ideę ruchu ekumenicznego; - wyjaśnia znaczenie harmonii pomiędzy wiarą i rozumem dla rozwoju człowieka; - wyjaśnia znaczenie chrześcijaństwa dla kształtowania kultury w Polsce; - ilustruje realizację Jezusowych błogosławieństw wydarzeniami z życia Kościoła.

Opracował: Bartłomiej Bester